

Så tillgänglig är staten 2014

Uppföljning av statsförvaltningens
tillgänglighetsarbete

Myndigheten
för delaktighet

Myndigheten för delaktighet, 2014
Titel: Så tillgänglig är staten 2014 - Uppföljning
av statsförvaltningens tillgänglighetsarbete

Myndigheten för delaktighet Serie 2014:7 (diarienummer 2014/0034)
Utredare: Birgitta Mekibes

Rapporten finns att ladda ner från myndighetens webbplats
www.mfd.se

Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

Postadress: Myndigheten för delaktighet

Besöksadress: Sturegatan 3

Box 1210

172 24 Sundbyberg

Telefon: 08-600 84 00

Fax: 08-600 84 99

E-post: info@mfd.se

Innehåll

Sammanfattning	4
Förbättringar	4
Svag förbättring	4
Ingen förbättring	5
Inledning	6
2014-års rapport	6
Mer information på webben – Öppna jämförelser	7
Grundläggande tillgänglighet	8
Tillgängligheten år 2014	9
Tillgänglig verksamhet.....	9
Staten som arbetsgivare.....	10
Tillgänglig information	10
Tillgänglig kommunikation	11
IT och webbplatsers tillgänglighet	11
Fysisk tillgänglighet.....	12
Slutsats	14
Bilaga 1. Grundläggande kriterier	15
Bilaga 2. Resultat i tabellform 2012-2014	16

Sammanfattning

För tretton år sedan slog regeringen fast i en förordning att statliga myndigheter har ett särskilt ansvar för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Trots detta visar 2014 års uppföljning av tillgängligheten i staten att endast nio av 285 svarande myndigheter uppfyller 13 kriterier för grundläggande tillgänglighet. Kriterierna kan relateras till förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken.¹ 79 myndigheter uppfyller inte hälften av kriterierna och 119 myndigheter har backat i granskningen sedan 2013-års uppföljning.

Generellt sett går ändå arbetet med att göra myndigheterna tillgängliga för alla medborgare oavsett funktionsförmåga, långsamt framåt. Myndigheterna gör framsteg inom vissa områden. Inom andra områden har utvecklingen stannat av. En jämförelse över tid redovisas i tabell 2 i bilaga 2.

Förbättringar

Allt fler myndigheter uppger att deras webbplatser uppfyller internationella krav för tillgänglighet. Fler myndigheter än tidigare har genomfört utbildning av sin personal i tillgänglighet och lagstiftning.

Allt fler har åtgärdat tillgänglighetsbrister främst i personalutrymmen men även i de publika delarna av lokalerna. På huvudkontoren har myndigheterna satsat på åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med nedsatt hörsel, allergi och överkänslighet samt syn och kognitiva funktionsnedsättningar.

Fler myndigheter än tidigare år har inventerat sin skriftliga information. Myndigheterna har också förbättrat sina rutiner för att kommunicera med medborgare och personal via förmedlingstjänster som Taltjänst, TeleTal och Texttelefon.

Svag förbättring

Myndigheterna har blivit något bättre på att upprätta rutiner för att, vid behov, ta fram information i alternativa format som på lättläst svenska, Daisyformat, teckenspråk och storstil. Fler har utsett tillgänglighetssamordnare än vid förra årets undersökning.

¹ http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-2001526-om-de-st_sfs-2001-526/?bet=2001:526

Ingen förbättring

Det planmässiga arbetet på myndigheterna har avstannat. Det gäller bland annat arbetet med att ta fram en handlingsplan för tillgänglighetsarbetet och att integrera funktionshindersperspektivet i övriga planer som jämställdhetsplan, arbetsmiljöplan och brandskyddsplan samt att etablera kontakt eller samråd med funktionshindersorganisationerna.

Inledning

Myndigheten för delaktighet har i uppdrag av regeringen att följa statsförvaltningens arbete enligt förordningen (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken. Förordningen innebär att myndigheter ska arbeta för att lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för alla oavsett funktionsförmåga. Det gäller både besökare och anställda. Myndigheterna ska enligt förordningen ta fram en handlingsplan och genomföra inventeringar. FN:s konvention² om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska vara rättesnöret i detta arbete.

Myndigheten för delaktighet skickar varje år ut en enkät till alla statliga myndigheter med mer än 10 anställda för att ta reda på hur, och i vilken utsträckning, de lever upp till förordningen. Resultatet rapporteras till regeringen. Arbetet sköttes tidigare av Handisam som tillsammans med delar av Hjälpmedelsinstitutet bildade Myndigheten för delaktighet den första maj 2014.

I skriften *Riv hindren* finns riktlinjer som anger vad tillgänglighet innebär inom områdena verksamhet, information och lokaler.³

Frågorna har följts sedan 2003 och olika utvärderingar och uppföljningar har genomförts och rapporterats.⁴ En effekt- och orsaksanalys från 2008 visade att myndigheter, som har en handlingsplan, en eller flera tillgänglighetssamordnare och en chef som har kunskap om tillgänglighetsfrågor, kommit längre i sitt tillgänglighetsarbete än de som saknar detta.⁵

2014-års rapport

Föreliggande rapport innehåller resultaten från 2014 med en tillbakablick på resultaten från de två senaste åren.

² FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

<http://www.mfd.se/funktionshinderspolitik/fn-konventionen/>

³ Handisam (2012) "Riv hindren- Riktlinjer för tillgänglighet",

<http://www.mfd.se/Global/dokument/publikationer/2012/2012-riv-hindren-riktlinjer-for-tillganglighet.pdf>

⁴ Se alla rapporter på Myndigheten för delaktighets webbplats

<http://www.mfd.se/uppfoljning/oppna-jamforelser/>. Se också rapporten "Hur är läget 2014? Uppföljning av funktionshinderspolitiken" med förslag på åtgärder.

<http://www.mfd.se/uppfoljning/hur-ar-laget/>

⁵ Handisam (2008) "Hur tillgänglig är statsförvaltningen 2007? – utvärdering av tillgänglighetsarbetet enligt förordning (SFS 2001:526) genom effekt och orsaksanalys". <http://www.mfd.se/publikationer/rapporter/hur-tillganglig-ar-statsforvaltningen-2007/>

Enkäten skickades ut till 297 statliga myndigheter varav 285 besvarade enkäten. Det är en svarsfrekvens på 96 procent.

Rapportens indelning

- Först presenteras hur myndigheterna uppfyller grundläggande kriterier för tillgänglighet.⁶
- Därefter följer en fördjupad rapportering om tillgängligheten i staten år 2014.
- Bilaga 1 redovisar 13 kriterier för grundläggande tillgänglighet.
- Bilaga 2 redovisar enkätresultatet i tabellform för åren 2012, 2013, och 2014 i procent och antal.

Mer information på webben – Öppna jämförelser

På Myndigheten för delaktighets webbplats går det att göra jämförelser mellan enskilda myndigheter och grupper av myndigheter. På webbplatsen redovisas också vilka myndigheter som svarat på enkäterna, frågeformulären som skickades ut och resultaten för varje enskild myndighet.

Resultatet presenteras i Öppna jämförelser⁷.

Frågorna tillhör följande områden:

- grundläggande tillgänglighet (13 kriterier, se bilaga 1)
- tillgänglig kommunikation och information (14 kriterier)
- tillgängliga lokaler med avseende på myndighetens huvudkontor (17 kriterier)

Här kan du också göra en mer detaljerad sökning utifrån myndighetens storlek, departement eller kategori. Med kategorier menar vi exempelvis domstolar, högskolor, länsstyrelser, museer och polismyndigheter. Du kan också jämföra myndigheter som har många kontakter med medborgare, så kallade kundintensiva myndigheter.

⁶ Grundläggande kriterier för tillgänglighet finns beskrivna i bilaga 1

⁷ <http://www.mfd.se/uppfoljning/oppna-jamforelser/>

Grundläggande tillgänglighet

I det här avsnittet presenteras hur myndigheterna uppfyller grundläggande kriterier för tillgänglighet.

Resultatet redovisas i sin helhet som Öppna jämförelser på vår webbplats www.mfd.se.

En samlad bedömning av enkätresultatet visar att nio myndigheter uppfyller alla 13 grundläggande kriterier för tillgänglighet. 119 myndigheter har sedan i fjol backat i tillgänglighetsarbetet och 79 myndigheter uppfyller inte hälften av kriterierna. Ingen av landets polismyndigheter, domstolar, statliga museer eller högskolor lever upp till kraven om grundläggande tillgänglighet.

Trots att så få når full pott i poängbedömningen gör enskilda myndigheter framsteg. Drygt en fjärdedel (27 procent) har ökat i poäng mot i fjol.

Tabell 1. Andel myndigheter och poäng avseende grundläggande kriterier för tillgänglighet. (i procent)

Poäng	År 2012	År 2013	År 2014
0-3	6	5	5
4-6	31	18	24
7-9	40	50	43
10-13	23	27	28
Totalt	100	100	100
Antal svarande myndigheter	275	289	285

Källa: Handisams enkäter 2012, 2013 och 2014.

Andelen myndigheter som ligger i intervallet 7-13 poäng i år har minskat med sex procentenheter jämfört med 2013 (71 procent jämfört med 77 procent). Motsvarande jämförelse mellan 2013 och 2012 visade en ökning med 14 procentenheter (77 procent jämfört med 63 procent).

Vi kan se att det strategiska arbetet på myndigheterna för att nå en bättre tillgänglighet för alla anställda och besökare såsom redovisas i de 13 kriterierna har avstannat och till och med backat jämfört med året innan.

Tillgängligheten år 2014

Enligt förordning 2001:526 ska myndigheter särskilt arbeta för att verksamheten, informationen och lokalerna ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. I det här avsnittet ges en beskrivning av tillgängligheten i statsförvaltningen år 2014.

Resultatet finns redovisat i tabellform för åren 2012, 2013 och 2014 i bilaga 2.⁸

Tillgänglig verksamhet

Tillgänglighetsarbetet är ett kontinuerligt arbete. Det kräver strategi, kunskap, utbildning och en ständig påminnelse om att myndigheten är till för alla anställda och besökare oavsett funktionsförmåga.

Drygt två av tre myndigheter (70 procent) har en handlingsplan som anger hur myndighetens lokaler, verksamhet och information ska göras tillgängliga för alla anställda och besökare.

Nästan hälften (46 procent) uppger att de ställer krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning vid upphandlingar och inköp av varor och tjänster.

En lika stor andel (45 procent) har avsatt pengar i budgeten för åtgärder som syftar till att förbättra den generella tillgängligheten på myndigheten.

Nästan två av tre myndigheter (64 procent) svarade att de utsett samordnare för arbetet med att förbättra tillgängligheten.

Nästan tre av fyra myndigheter (72 procent) beaktar frågor som rör personer med funktionsnedsättning i sitt brandskyddsarbete. Lika stor andel myndigheter tar hänsyn till personer med funktionsnedsättning i jämställdhetsplaner (71 procent) och mångfaldsplaner (71 procent). De flesta myndigheter tar in dessa frågor i sitt systematiska arbetsmiljöarbete (81 procent).

För att myndigheterna snabbt ska kunna rätta till onödiga fel och brister behövs goda rutiner för att ta emot synpunkter om bristande tillgänglighet.

⁸ Samtliga svar i procent och antal, samt bastal återfinns i bilaga 2. Notera att bastalen kan variera på vissa frågor. Domstolarna har inte svarat på frågor om inventering och vissa informationsfrågor eftersom dessa frågor besvaras generellt av Domstolsverket. Polismyndigheterna har inte svarat på webbfrågorna eftersom Rikspolisstyrelsen ansvarar för polismyndigheternas webbplats.

Två av tre myndigheter (67 procent) uppger att de har rutiner för att hantera klagomål om bristande tillgänglighet. En av tre myndigheter har de senaste två åren genomfört utbildning för personalen om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Personal som direkt kan påverka verksamheten måste ha kunskap om tillgänglighet. Det är en förutsättning för att tillgänglighetsfrågorna ska finnas med i myndigheternas verksamhet.

På drygt fyra av tio myndigheter (43 procent) har en eller flera personer med personalansvar, de senaste två åren, genomgått utbildning om diskriminering av personer med funktionsnedsättning i arbetslivet. Lika stor andel myndigheter (42 procent) uppger att kompetensen inom området redan finns.

Staten som arbetsgivare

För att skapa en arbetsplats där personer med funktionsnedsättning kan arbeta på samma villkor som andra anställda krävs tydliga krav på arbetsgivarens personal- och arbetsmiljöpolicy. Utöver den generella tillgänglighet som gäller för verksamhetens arbetslokaler kan även enskilda anställda behöva särskild anpassning på sina individuella arbetsplatser.

Nästan hälften av myndigheterna (46 procent) uppger att de har vidtagit generella åtgärder för att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att få anställning. Det handlar till exempel om förbättringar i rekryteringsprocessen, arbetsmiljön och den fysiska miljön som i sin tur handlar om att anpassa lokalerna så att de går att användas av dem som använder rullstol, har hörselnedsättning eller allergi och överkänslighet.

Drygt fyra av tio myndigheter (42 procent) har vidtagit stöd- och anpassningsåtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna arbeta på lika villkor som andra anställda. Knappt fyra av tio myndigheter (38 procent) svarade att de vidtagit åtgärder vid begäran. De vanligaste stöd- och anpassningsåtgärderna är personligt anpassade hjälpmedel.

Tillgänglig information

Grunden för att informationen ska vara tillgänglig är att den är begriplig. För att den ska vara begriplig måste ett klart och enkelt språk användas och formgivningen utformas så att den underlättar för alla läsare.

Fyra av tio myndigheter (42 procent) har inventerat sin skriftliga information. 31 myndigheter har inte påbörjat genomgången.

Sex av tio myndigheter (61 procent) erbjuder grundläggande information om myndigheten i elektroniskt format (Word eller pdf). Nästan en fjärdedel (23 procent) anger att all eller viss information finns inspelad på teckenspråk, Daisy eller som annan inläst version.

Tillgänglig kommunikation

Personer med nedsatt hörsel eller dövhet ska kunna kommunicera med andra människor och ta del av information. Det förutsätter ofta visuell information, information på teckenspråk och bra rutiner och kompetens att använda olika förmedlingstjänster.

Mer än hälften av myndigheterna (55 procent) har inventerat sin kommunikation fullständigt eller till stor del. 25 myndigheter har inte påbörjat inventeringen.

Drygt fyra av tio myndigheter har rutiner för att kommunicera via Taltjänst (42 procent). Drygt en tredjedel av myndigheterna anger att de har rutiner för att kommunicera via Texttelefoni (35 procent) och/eller TeleTal (35 procent). Två av tio (21 procent) har rutiner för att kommunicera med bildtelefoni.

IT och webbplatsers tillgänglighet

Webbplatserna har blivit en viktig kommunikationskanal för myndigheterna. Om en webbplats är tillgänglig kan varje användare anpassa presentationen av innehållet efter sina egna behov.

Drygt tre av fyra myndigheter (76 procent) har inventerat sin webbplats till stor del eller fullständigt. Åtta myndigheter har inte påbörjat en inventering.

Nästan nio av tio myndigheter (86 procent) uppger att deras webbplatser har grundläggande webbtillgänglighet. Det handlar om att de använder alternativa bildtexter, ett enkelt språk, tydlig struktur och formgivning. Nästan sex av tio (58 procent) erbjuder lättläst material på webbplatsen och en av fyra (24 procent) erbjuder teckentolkad information.

Hälften (50 procent) av webbplatserna är utvärderade av användare med funktionsnedsättning. Drygt en av fem myndigheter (22 procent) uppger att de har utvärderat sina interna digitala system tillsammans med användare med funktionsnedsättning. En lika stor andel (20 procent) har utvärderat sina e-tjänster samtidigt som en lika stor andel (22 procent) uppger att de inte har några e-tjänster.

Fysisk tillgänglighet

För att besökare och anställda ska kunna ta del av och delta i verksamheten måste såväl entrén, lokalerna som inredningen och utrustningen vara tillgängliga och användbara.

Nästan nio av tio myndigheter (86 procent) har inventerat alla eller en stor andel av sina lokaler ur ett tillgänglighetsperspektiv. Nästan fyra av fem (78 procent) har åtgärdat bristerna i publika lokaler och något färre (72 procent) har åtgärdat bristerna i personalutrymmen. Åtta respektive tio myndigheter har inte börjat åtgärda sina publika lokaler respektive personalutrymmen.

Mängden lokaler som myndigheterna har verksamhet i varierar stort mellan myndigheterna. 108 myndigheter har verksamhet i en byggnad eller i en del av en byggnad, 36 myndigheter i två byggnader och 141 myndigheter i tre byggnader eller fler. Av dessa har tio myndigheter verksamhet i över 100 lokaler.

Här följer en redovisning över tillgängligheten på myndigheternas huvudkontor⁹.

Personer med nedsatt rörelseförmåga ska kunna förflytta sig självständigt och säkert i den byggda miljön. Det förutsätter att underlaget är jämt och fast, att man kan ta sig fram utan att passera branta lutningar, trappor, höga trösklar, trånga passager och tunga dörrar. Besökare och anställda ska inte heller tvingas till långa omvägar.

Fyra av fem myndigheter (80 procent) har en angöringsplats inom tio meter från huvudkontorets entré. Nästan alla (97 procent) huvudkontor har en entré som personer med rullstol kan ta sig in genom på egen hand. Nio av tio entréer klarar kraven på automatisk dörröppnare (89 procent) samt framkomlighet på gångvägen (93 procent) till ingången. En klar majoritet av myndigheterna har plana golvytor utan hinder (96 procent) och toalett med plats för eldriven rullstol (86 procent).

35 huvudentréer (12 procent) kan inte användas av personer med rörelsenedsättning.

Personer med nedsatt syn och kognitiva funktionsnedsättningar ska kunna orientera sig och förflytta sig utan att utsättas för onödiga säkerhetsrisker. Kontrastmarkeringar, syntetiskt tal i hissar, skyltar

⁹ Avsnittet som följer handlar enbart om myndigheternas huvudkontor. De myndigheter som har huvudkontor i flera byggnader, fick välja ut en och låta alla svar gälla denna byggnad. Notera att hälften av myndigheterna (144 stycken) har verksamhet i en eller två byggnader.

som är lätta att hitta och läsa är några exempel på medel att använda för att uppnå tillgänglighet.

Arbetet med tillgängligheten för personer med nedsatt syn och kognitiva funktionsnedsättningar har inte kommit lika långt. Omkring tre av fyra myndigheter har kontrastmarkerade dörrar och trappsteg (72 respektive 77 procent) och taktil markering på hissknappar (76 procent). Två av tre (66 procent) har syntetiskt tal i hissar. Nio av tio myndigheter (91 procent) har markerat stora glasytor så att de inte kan misstas för dörröppningar.

Personer med nedsatt hörsel eller dövhet ska kunna kommunicera med andra människor, ta del av information samt uppfatta larm. Det förutsätter ofta en bra ljudmiljö, samt tillgång till hörselteknisk utrustning som till exempel minislinga, teleslinga och mikrofoner.

Tillgängligheten för personer med hörselnedsättning har förbättrats men är fortfarande bristfällig. Nästan en av fyra myndigheter (23 procent) saknar hörselteknisk utrustning i en eller flera lokaler.

Personer med allergi eller överkänslighet ska kunna använda entréer och uteplatser utan att besväras av tobaksrök. Djur ska inte tillåtas, med undantag av service- och ledarhundar. Växter som kan innebära problem ska inte placeras vid entrén eller tas in i lokalerna.

Knappt fyra av fem myndigheter (76 procent) har förbud mot pälsdjur, medan bara hälften (51 procent) har förbud mot parfym. Nästan nio av tio myndigheter (85 procent) uppger att de har en policy eller skriftlig rutin för att säkerställa att lokalerna inte innehåller växter som kan framkalla allergier. En något större andel (91 procent) har en policy eller skriftlig rutin för att se till att starkt doftande rengöringsmedel inte används i lokalerna.

Undersökningen 2014 visar att tillgängligheten inom vissa områden sakta förbättras på myndigheterna men att utvecklingen stannat av inom andra områden exempelvis inom det planmässiga- och strategiska arbetet.

Slutsats

Statliga myndigheter är inte fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Detta trots att det gått tretton år sedan regeringen slog fast att myndigheterna särskilt ska arbeta för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna besöka myndigheten, ta del av dess information och arbeta där.

I den här undersökningen kan vi konstatera att arbetsprocessen går framåt i samma långsamma takt som tidigare och att utvecklingen inom vissa områden till och med har stannat av. Endast nio av 285 myndigheter uppfyller de kriterier för grundläggande tillgänglighet som Myndigheten för delaktighet fastställt. Det handlar bland annat om att det ska finnas utrustning som gör det möjligt att kommunicera med personer med hörselskada, att allergiframkallande produkter tas bort och att information på begäran kan tas fram i alternativa format.

Framgångsfaktorerna för tillgänglighetsarbetet är att man på ledningsnivå bestämmer sig för att arbeta strukturerat. Det vill säga inventera, ta fram en handlingsplan, och se till att någon eller några personer får ansvar för att samordna arbetet. Vår undersökning visar att tre av tio myndigheter (30 procent) saknar en handlingsplan för sitt tillgänglighetsarbete och en av tre (36 procent) inte har utsett en samordnare för arbetet.

En ny lag är på gång. Lagen kommer att klassa otillgänglighet som en form av diskriminering. I FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som Sverige ställt sig bakom år 2009, är tillgänglighet en bärande princip. I regeringens strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken är ökad tillgänglighet grundläggande för att nå målen.

Utan tillgänglighet har inte alla människor möjlighet att vara delaktiga i samhället.

Staten har ett stort ansvar.

Bilaga 1. Grundläggande kriterier

Grundläggande kriterier för tillgänglighet år 2014. Se också poängbedömning i öppna jämförelser¹⁰

- Har handlingsplan
- Har utsett samordnare
- Inventerat lokaler
- Inventerat skriftlig information
- Inventerat kommunikationen
- Inventerat webbplatsen
- Åtgärdat publika utrymmen
- Åtgärdat personalutrymmen
- Ingår i brandskyddsarbetet
- Utbildat personer med personalansvar
- Rutiner för alternativa format
- Alternativa format går att beställa - anges i alla eller vissa publikationer
- Utformat webbplatsen enligt internationell standard

¹⁰ <http://www.mfd.se/uppfoljning/oppna-jamforelser/om-oppna-jamforelser/poangbedomning/>

Bilaga 2. Resultat i tabellform 2012-2014

Tabell 2. Indikatorer på tillgänglighetsarbetet (processen) och tillgängligheten (hur det ser ut) på myndigheter enligt enkätsvaren 2012, 2013 och 2014. Procent och antal "Ja-svar".

Ämnesområde	Procent 2012	Procent 2013	Procent 2014	Antal 2012	Antal 2013	Antal 2014
Verksamhet – Tillgänglighetsarbete						
Färdig handlingsplan	70	70	70	192	201	197
Utsett samordnare	60	60	64	164	172	181
Kontakt med funktionshindersorganisationer	38	39	40	104	113	113
Inventerat lokaler till stor del eller fullständigt*	83	84	86	173	183	186
Inventerat skriftlig information *	38	41	42	78	90	90
Inventerat kommunikation*	49	49	55	101	107	120
Inventerat webbplats**	68	72	76	127	141	149
Åtgärdat publika lokaler*/***	70	75	78	146	163	170
Åtgärdat personalutrymmen*	62	68	72	128	149	149
Verksamhet – Funktionshindersperspektivet finns integrerat:						
i det systematiska arbetsmiljöarbetet	84	83	81	231	239	231
i mångfaldsplanen	68	71	71	188	206	203
i jämställdhetsplanen	69	74	71	191	214	202
i det systematiska brandskyddsarbetet	73	74	72	202	215	204
i rekryteringspolicy	56	53	55	154	153	156
i verksamhetsplan	57	53	55	157	154	156
Krav på tillgänglighet i upphandlingar	43	45	46	117	131	130
Pengar finns avsatta i budgeten för åtgärder	37	40	45	102	116	129
Verksamhet – Arbete, rekrytering, utbildning:						
Rutiner för klagomål	63	69	67	174	198	190
Genomfört utbildning om tillgänglighet***	27	27	32	73	78	91
Utbildat personer med personalansvar***	78	84	85	213	243	243
Vidtagit generella åtgärder för anställning	42	40	46	116	117	131
Vidtagit särskilda åtgärder för anställning	76	72	80	208	208	228

Ämnesområde	Procent 2012	Procent 2013	Procent 2014	Antal 2012	Antal 2013	Antal 2014
Kommunikation och information – Rutiner att kommunicera via förmedlingstjänst:						
Rutiner för Taltjänst	37	39	42	101	112	120
Rutiner för TeleTal	28	31	35	78	90	99
Rutiner för Texttelefoni	33	34	35	91	98	100
Rutiner för Bildtelefoni	18	19	21	50	55	61
Kommunikation och information – Grundläggande information finns på:						
lättläst svenska*	56	57	55	117	124	118
Inläst (kassett, cd, mp3)*, ***	11	-	-	23	-	-
Daisyformat*, ***	13	20	23	27	44	50
teckenspråk*	16	19	23	34	41	50
word eller tillgänglig pdf*	60	55	61	124	120	132
Kommunikation och information – Rutiner för alternativa format:						
lättläst svenska	35	37	38	95	106	109
punktskrift	13	16	18	37	47	50
Inläst (kassett, cd, mp3), ***	20	-	-	54	-	-
Daisy format ***	15	23	26	42	67	73
teckenspråk	12	15	18	33	42	52
storstil	36	38	42	98	111	121
word eller tillgänglig pdf	61	60	64	167	174	181
Anger i publikationer att de går beställas i alternativa format*	27	28	27	57	62	58
Webbplatsen – Webbplatsen:						
Webbplatsen anpassad efter internationell standard**, ***	78	83	86	146	164	168
tydlig struktur**	86	88	90	160	173	176
tydlig och överskådlig formgivning**	94	92	91	175	181	178
klarspråk: enkelt, tydligt, begripligt**	81	82	84	150	161	165
lättläst**	61	62	58	114	122	114
teckentolkad**	16	21	24	29	41	48
alt-texter**	74	76	73	138	150	144

Ämnesområde	Procent 2012	Procent 2013	Procent 2014	Antal 2012	Antal 2013	Antal 2014
Webbplatsen – Utvärderad tillsammans med användare med funktionsnedsättning:						
Webbplatsen utvärderad **	55	53	50	103	104	198
Interna digitala system, diarium utvärderade**	22	21	22	41	41	44
E-tjänster är utvärderade**	24	24	20	45	47	39
Besöka lokaler – Fungerar för personer med nedsatt rörelseförmåga:						
angöringsplats inom 10 m	80	79	80	219	229	227
angöringsplats inom 10 till 25 m	15	13	14	41	38	39
reserverad parkeringsplats inom 10m	45	47	47	125	135	133
reserverad parkeringsplats inom 10 till 25m	27	26	27	74	76	77
gångväg framkomlig	94	92	93	258	266	266
entré i marknivå eller hiss	97	98	97	268	283	277
plan yta framför entré	94	94	96	258	273	273
automatisk dörröppnare, entré	87	88	89	238	255	255
ingen tröskel eller 25/15 mm/avfasad ***	91	89	89	251	258	254
Entré för personer med rörelsehinder är huvudentré	86	85	85	236	246	243
tillgänglig entré finns	99	98	99	271	284	281
möjligt att ta sig till ofta använda lokaler utan att passera nivåskillnader *** (15 mm tröskel)	95	96	96	262	276	275
toalett för eldriven rullstol	84	86	88	231	249	251
Besöka lokaler – Fungerar för personer med nedsatt syn:						
ögonhöjdmarkering på stora glasytor***	82	88	91	225	253	260
taktil markering på hissknappar***	67	71	76	185	205	217
röst i hiss som informerar om våning***	53	58	66	146	169	189
kontrastmarkerade trappor***	62	76	77	171	221	220
kontrasterande dörrar***	54	70	72	149	202	206
skyltar lätta att hitta och läsa***	73	83	89	202	241	253

Ämnesområde	Procent 2012	Procent 2013	Procent 2014	Antal 2012	Antal 2013	Antal 2014
Besöka lokaler – Fungerar för personer med nedsatt hörsel:						
hörselteknisk utrustning i en lokal	21	22	21	59	65	59
hörselteknisk utrustning i flera lokaler	46	45	51	126	131	145
(hörselteknisk utrustning i en och flera lokaler)	(67)	(68)	(77)	(185)	(196)	(204)
Besöka lokaler – fungerar för personer med allergi eller överkänslighet:						
avråder användning av parfym***	43	45	51	118	130	145
pälsdjursförbud	71	70	76	195	202	218
inga allergiframkallande växter	78	80	85	214	230	242
inget starkt doftande rengöringsmedel	86	83	91	236	241	258

Tabell 3. Bastal för tabell 2 (antal).

Antal svarande myndigheter	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Bastal: Antal svarande myndigheter	275	289	285	275	289	285
*Bastal: Antal svarande utom domstolar	208	218	216	208	218	216
**Bastal: Antal svarande utom domstolar och polismyndigheter 2012 och 2013	186	197	196	186	197	196
Antal domstolar	67	71	69	67	71	69
Antal svarande polismyndigheter	21	21	20	21	21	20
***Frågorna överensstämmer inte helt mellan åren. Exempelvis har några frågor kompletterats med ett nytt svarsalternativ- "delvis" och frågan Inläst (cd, mp3) ingår år 2013 i frågan om Daisyformat						

Så tillgänglig är staten 2014

Uppföljning av statsförvaltningens tillgänglighetsarbete

Statliga myndigheter har ett särskilt ansvar för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna besöka en myndighet, arbeta på den och ta del av dess information.

Myndigheten för delaktighet har i uppdrag av regeringen att varje år följa upp myndigheternas tillgänglighetsarbete. Resultatet bygger på en enkät som skickas till samtliga myndigheter en gång om året. Den här rapporten innehåller 2014 års redovisning.

Tyvärr kan vi konstatera att arbetsprocessen går framåt i samma långsamma takt som tidigare och att utvecklingen inom vissa områden till och med har stannat av. Regeringens mål, att statliga myndigheter ska vara en förebild för det övriga samhället, är ännu inte uppnått.

Myndigheten för delaktighet
Box 1210, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 3
08-600 84 00
info@mfd.se
www.mfd.se
Serie 2014:7